

N°3 SEPTEMBER 2020

patos

elle

ETT MAGASIN
OM SMÅTT & STORT
I TROLLHÄTTAN

5 ÅRSJUBILEUM
2020

MÖT DEN NYA
KYRKOHERDEN
I TROLLHÄTTAN

s.24

NATURKÄNSLA
RUNT NYA
GRAVOMRÅDET

s.10

LISA KÄRMÄNDER

Trollhätteförfattaren som
alltid vänder sig till barnen.

Svenska kyrkan
TROLLHÄTTAN

4

Jakten på toapapper
Lisa Kärmanders nya barnbok öppnar för pandemiprat

16

NU-kommunikation i kris
Niklas Claesson om ett halvår med Covid-19

8

Kriminalare och klassiker
Tips om höstens film-, podd- och läsupplevelser

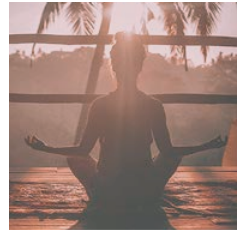
20

Höstkruss och Active Quiz
Ny chans att vinna biobiljetter och rättvisa presentkort

10

500 nya kistgravar
Kremering är vanligast, men behovet av kistgravar ökar

22

Sökandet efter balans
Om tro, andlighet och att hitta sin egen väg

13

Möt taekwondo-Marko
Årets ledare vill lära unga att tackla motgångar

24

Elisabet känner drivet
Nya kyrkoherden med rötterna i Blekinge

14

En bok med många roller
Bibels berättelser har även format vår kultur

29

Dags för kyrkoreovering
Gudstjänsten flyttas till Kyrkans Hus

HEJ! NU ÄR JAG HÄR.

”HEEEJ” LÅTER DET ibland från hallen hemma när någon kommer in genom ytterdörren. Jag gillar det. Tänk att ett enda ord, dessutom ett väldigt kort, kan stå för så mycket. Med hälsningen meddelar du övriga i huset att du är hemma. I samma stund checkas det också av vilka andra som är där.

JAG TÄNKER PÅ alla de gånger det inte kommer något ”heeej” tillbaka. Hur känns det, egentligen? Lite olika förstås, beroende på vilket humör du är på. Det kan vara ensamt, kännas skönt att vara själv – eller lite undrande kring var alla är. Eller så slänger du bara väskan på golvet, kollar om det kommit någon post och öppnar kylskåpet som vanligt.

DET DÄR ”HEJET” sägs och hörs lite överallt. Kanske i förbifarten på cykeln, eller i mataffären. Eller i bönen. Vårt behov av att känna samhörighet är lika viktigt, oavsett vem vi är. Och ett enkelt hej är ett rätt okomplicerat sätt att säga något som berör det djupt väsentliga: ”Jag är här”. Livet handlar ju inte bara om att funka och att hålla koll på alla andra. Det handlar ju också i allra högsta grad om att få vara den man längtar efter. Jag har tre ingredienser som hjälper mig i min längtan: Gud, vänner och musik. Inte som tre separata inslag i livet, utan mer som den där go´ mixen som finns i oss alla. Ungefär som den neonfärgade slushien fylld av krossad is som konstant står och roterar lite varstans under sommarmånaderna.

SOM NY KYRKOHERDE i Trollhättans pastorat bjuder jag faktiskt i det här numret på en musikalisk slushie. Förhoppningsvis hjälper min spotifylista dig att lära känna mig lite bättre. Jag kan försäkra dig att det var mycket jag ville ha med. Ord och texter är viktiga. Inte bara de vi läser eller säger till varandra, utan också de vi lyssnar på. Att musiken till dem inte är mindre viktig tror jag också vi snabbt kan enas om. Men det viktigaste är nog ändå det som låtarna gör med oss. Vi slappnar av, går igång, får lust att dansa, känner tro, börjar gråta, blir närvarande, inspireras.

I MIN LISTA finns låtar som fångar allt det livet rymmer, precis som kyrkoåret. Från adventstid till domsöndag. Den är ett sätt för mig att helt enkelt säga ”hej”.

ELISABET ÖMAN
Kyrkoherde
Trollhättans pastorat

Hon har alltid gillat att skriva och författardrömmarna har hon burit på ett tag. Clara & viruset är Lisa Kärmanders andra barnbok. Förra året debuterade hon med Ska vi leka mamma, mamma, barn.

EN RESA MED BARNEN I PANDEMINS FOTSPÅR

Förskolläraren Lisa Kärmander tog sig an uppdraget att sudda ut barnens frågetecken. Med nya boken Clara & viruset, jakten på toapapper öppnar hon upp för att prata pandemi med de yngsta.

– Böcker är ett bra sätt att ta upp olika ämnen med barn, säger trollhätteförfattaren.

TEXT: ERIKA ALMQVIST FOTO: MARTIN RÖRBERG

LISA KÄRMANDER HADE ganska nyss sagt upp sig från sitt jobb som förskollärare när coronapandemin slog till.

Planen var att frilansa som skribent, copywriter och speakerröst i olika produktioner, samtidigt som hon och hennes sambo reste runt i världen. Av förklarliga skäl fick de planerna läggas på is. Från hemmet i Strömslund komponerade hon istället en barnbok som handlar om just den pandemi som grusade planerna. Boken Clara & viruset, jakten på toapapper kom ut i våras och handlar om virus, smittskydd och vikten av att dela med sig. Den blandar humor och allvar och är ett sätt för vuxna att prata med barn om den pågående pandemin.

– Jag har hört från föräldrar och före detta kollegor som

jobbar inom förskolan att barnen har mycket oro och många frågor. Så därifrån kom idén till boken, förklarar Lisa.

MED PANDEMIN FÖLJDE också vissa beteenden, som till exempel att bunkra. Något som Lisa också tagit fasta på i boken. Idén föddes genom en självupplevd erfarenhet i mataffären.

– Jag skulle köpa kaffe när en kvinna som hunnit före mig

till kaffehyllan köpte upp alla kaffepaket som fanns, så att jag blev utan. Jag blev väldigt irriterad, säger Lisa som idag kan skratta åt historien. Hon gick hem, fortfarande irriterad, och skrev ihop en bihistoria i boken som handlar om bunkring av toalettpapper och vikten av att dela med sig.

CLARA & VIRUSET är Lisas andra barnbok. Förra året debuterade hon med Ska vi leka mamma, mamma, barn. Den handlar om Alice, som har två mammor. Även den boken har sitt ursprung i en självupplevd händelse i jobbet som förskollärare.

– Idén kom när två barn på min avdelning ville leka mamma, pappa, barn men bråkade om vem som skulle få vara mamma. Jag föreslog att de

båda kunde vara mamma. Men de menade att det inte gick, att en familj har en mamma och en pappa. Då började jag leta efter barnböcker som pratade om olika familjekonstellationer, men tyckte att utbudet var litet, berättar Lisa.

HON HAR ALLTID gillat att skriva och författardrömmarna har hon burit på ett tag. Med en skrivarkurs i ryggen vågade hon börja lufta sina tankar på att skriva en barnbok, men möttes då inte bara av entusiastiskt jubel.

– Många jag pratade med sa att det nog var väldigt svårt, eller till och med omöjligt, att bli utgiven så det är inte så stor idé att försöka. Men jag kände att allt är möjligt bara man inte ger upp. Om ingen vill ge ut den

får jag väl ge ut den själv. Jag tänkte att det skulle vara lättare att intressera förlagen om boken var så klar som möjligt innan jag började kontakta dem.

”

DU FÅR VARA BEREDD PÅ ATT SKRIVA OM OCH SEN SKRIVA OM IGEN.

LISA KONTAKTADE DÄRFÖR själv illustratören Emmelie Salomonsson, som hon kände till sen innan. Och Emmelie tackade ja till att skapa bilderna till boken.

– När man samarbetar med en illustratör är det viktigt att det känns rätt. Det är ju ett jättestort jobb man har tillsammans och illustrationerna ska

matcha bilderna jag har i huvudet. Jag har haft olika illustratörer till mina båda böcker. Båda har lyckats komplettera mina texter väldigt bra och det är personer som jag verkligen gillat att jobba med, säger Lisa.

HENNES TEORI OM att ha så mycket av boken klar som möjligt, visade sig fungera. När hon skickade manuset till några olika förlag nappade Idus direkt.

– Med första boken gick det nästan oförskämt lätt. Jag var beredd på att alla förlag skulle säga nej. Innan manuset

blev accepterat tror jag inte att det var så många som trodde att jag skulle få den utgiven. Men sen när man fått samarbete med ett förlag är det fortfarande en lång väg kvar. Du får vara beredd på att skriva om och sen skriva om igen, förklarar Lisa.

SOM FÖRFATTARE OCH frilansare gäller det att ha disciplin. Lisa jobbar intensivt, oftast klockan nio till klockan tre, och fokuset får henne ofta att tappa tid och rum. Vanligtvis sitter hon vid sitt skrivbord eller köksbord, med en rykande kaffekopp bredvid datorn.

– Det roligaste med att vara författare är när du är mitt i processen och skapar din egen värld och dina egna karaktärer. Och att något du jobbar med ger resultat är en ganska häftig

känsla. Det sämsta är att det inte ger en månads-lön. Du måste skriva många böcker om du ska jobba med det på heltid, konstaterar hon.

TROTS DE VIKTIGA budskapen är Lisas böcker lätt-samma och illustrationerna humoristiska. För Lisa är det viktigt att det ska vara roligt att läsa dem.

– Det är så himla viktigt att väcka läslusten hos barn. Undersökningar visar att de som har läst eller fått böcker lästa för sig har ett mycket rikare ordförråd när de börjar skolan, jämfört med de som inte har läst.

”

MAN BEHÖVER INTE VARA RÄDD ATT PRATA MED BARN OM SVÅRA ÄMNER

HON HAR FLERA tips för hur man får barn att intressera sig för böcker. Som att välja böcker utifrån barnens intresse, att läsa på ett mysigt sätt – och att inte bara läsa innan barnen ska sova, utan att sprida ut bokläsandet under dagen.

– Sen är böcker också ett bra sätt att börja prata med barn om olika ämnen. Som hur man är en bra kompis eller om man har ett ämne som man tycker att det är svårt att prata om. Exempelvis en pandemi. Man behöver inte vara rädd att prata med barn om svåra ämnen. Låt dem fråga och försök svara på deras funderingar.

KANSKE KOMMER DET fler böcker från Lisa som tar upp tuffa ämnen. Trots att hennes senaste bok nyss lämnade pressarna är hon återigen i skapartagen.

– Jag har lite idéer till en tredje bok. Jag tycker till exempel att det hade varit kul att få återvända till huvudkaraktären Clara igen, att kanske börja jobba på en serie. Men vi får se.

LISA ÄR INTE heller främmande för att skriva böcker för en äldre målgrupp. Men det blir först om några år i sådana fall, hon är inte klar med barnböckerna än. Men oavsett hur det går med författandet tror hon att hon någon gång kommer gå tillbaka till forskolläraryrket.

– Det ger så mycket kärlek och glädje att se när barnen lär sig och få följa deras utveckling. ♥

Lisa jobbar intensivt, oftast klockan nio till klockan tre, och fokuset får henne ofta att tappa tid och rum.

elle

ATT LÄSA OCH LYSSNA IN I HÖST

Vi har en sommar bakom oss där många säkert har slukat både böcker och poddar. Kriminalfall, deckare och en klassiker med Lasse Hallström fanns bland tipsen när vi ställde frågan till nio Trollhättebor inför höstens läs- och lyssnarupplevelser.

ELSA JENSEN

– Jag lyssnar mest på poddar och ibland kan det bli någon ljudbok. Av poddar lyssnar jag helst på True crime. Det handlar om riktiga brott och innehåller många detaljer. Det gör inget om poddarna är långa, eftersom jag lyssnar mest på dem när jag är ute med hunden eller tar en joggingtur.

ROBERT JOHANSSON

– Jag gillar Jack Reacher av Lee Child. Det är en thrillerserie som handlar om en före detta militärpolis. Jag tror att det finns minst 15 böcker med Jack och de har jag läst två gånger. Ibland har jag köpt samma bok två gånger, eftersom de har bytt omslag på en nyutgåva.

EVELYN AXELSSON

– Jag vill tipsa om filmen Chocolat av Lasse Hallström. Den utspelar sig i en gammal fransk by, där huvudpersonen tillverkar choklad. Det händer ett och annat med dem som smakar på chokladen. Filmen är baserad på romanen med samma namn av Joanne Harris.

LILL-BRITT SIKSTRÖM

– Jag gillar kriminalare och har nyss läst Brudslöjan av Kamilla Oresvärd. Hon använder sig av miljöer i Vargön som Ronnums Herrgård och Villa Björkås. Det är roligt att man känner till miljöerna.

SOLWEIG SVENSSON

– När jag har en ledig stund läser jag gärna deckare. Senast är det av dansken Jens Henrik Jensen. Det är överraskningar hela tiden och jag fattar inte hur han får till det. Boken är på 500–600 sidor.

TOMMY GÖTLIND

– "Omgiven av idioter" av Thomas Eriksson är den bok som jag härnäst ska läsa. Den tar på ett underhållande och konkret sätt upp hur man förstår dem som inte går att förstå och hur man ska sortera olikheter inom mänsklig kommunikation.

PETER BÄCKSTRÖM

– Jag är en stor lyssnare av radio överlag. Särskilt gillar jag programmet Sommar. Det är roligt att höra andra dela med sig av sina innersta tankar. Min favorit är Torsten Ehrenmark, som delar rekordet med 50 gjorda sommarprogram.

WILMA STRIDH

– Jag lyssnar på poddar och särskilt kriminalpodden "Fallen jag aldrig glömmer" med Hasse Aro. En annan bra är Framgångspodden med Alexander Pärleros.

JOAKIM BONDESON

– Jag är intresserad av historia och för tillfället lyssnar jag på Militärhistoriepodden. Det är en podcast om krig, men med människorna och samhället i fokus. Martin Hårdstedt och Peter Bennesved från Umeå universitet gör den och senast handlade det om belägringen av Malta år 1565 och Johanniterriddarna.

elle

HÅJUM VÄXER BLAND LÖNNAR AV SILVER

TEXT: ERIKA ALMQUIST FOTO: MARTIN RÖRBERG

10

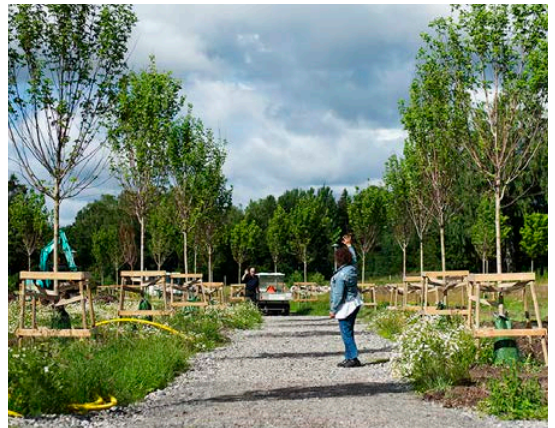
På Håjums begravningsplats varvas mjuka kullar med spegelblanka dammar och en rofylld stämning. Men längst in på kyrkogården störs lugnet. Där pågår just nu en utbyggnad av kyrkogården som kommer att resultera i fem kvarter med plats för 500 nya kistgravplatser.

SOLEN SKINER DEN julidag som Patos besöker Håjum för att ta en närmare titt på arbetet med den nya delen. Längst in på begravningsplatsen ligger ett område som hittills varit orörda grönmarker men som nu är brunt av uppväld jord. Pia Dosé, biträdande kyrkogårdschef visar runt bland jordhögar och diken.

– Alla delar av Håjum passar inte för alla gravskick. Det skogbevuxna området där skogslunden ligger är bergigt och passar inte för kistgravar som behöver ett visst djup. Men det här plana området är utmärkt för kistgravplatser.

NÄR HÅJUM ANLADES 1913 gjordes planer för hela området på 34 hektar. När det nu börjar bli ont om kistgravplatser har alltså de gamla ritningarna vecklats ut och spaden sats i marken. Drygt 80 procent av alla avlidna i Sverige kremeras och urnsätts, men kistbegrav-

När Håjum anlades 1913 gjordes planer för hela området på 34 hektar och nu anläggs 500 nya platser för kistgravar. Pia Dosé, biträdande kyrkogårdschef och Kjell Solefors, lagbas räknar med att området ska vara färdigställt under 2021.

ningar förekommer fortfarande. För exempelvis muslimer eller ortodoxa kristna, är det nästan uteslutande kistbegravning som gäller.

– Det viktigaste att tänka på när man anlägger en kyrkogård är människors behov. Kyrkogårdar är allmänna platser så det är viktigt att skapa en trygg miljö att vistas i med ljussättning och att undvika höga buskage. Sen måste man ta i beaktning olika religioners behov på begravningsplatser, och även behoven för de som jobbar på kyrkogården så att logistiken och skötseln fungerar bra, konstaterar Pia.

VÄGEN IN I det nya området kantas av silverlönnar. De har valts ut i samråd med Hallbergs plantskola utifrån vilka som har bäst förutsättningar. Men innan övrig växtlighet kan börja planteras är det många

”

**DET VIKTIGASTE
ATT TÄNKA PÅ NÄR
MAN ANLÄGGER EN
KYRKOGRD ÄR
MÄNNISKORS BEHOV**

förberedelser som ska till. Bland annat dränering och vattentillförsel.

– Håjum har egen vattenförsörjning och vi har byggt ett nytt pumphus på den nya delen. Dels för att förse det nya området med vatten, men också för att kompensera och komplettera bevattning av rabatter och annan växtlighet i de äldre områdena, berättar Pia.

EFTER DET GÄLLER det att jämna ut jordmassorna, något som kommer kräva närmare 900 kubik med jord. Sen tillkommer finjusteringar på ytorna.

– Vi kommer att installera lyktstolpar, anlägga serviceplatser och komplettera med mer väg. Jordarbete och vägarbete ska vara klart i september. Sen ska vägar asfalteras, el dras och så vidare. Men det dröjer nog tills nästa år innan gräset har kommit igång och det börjar se färdigt ut. ♥

7 OLIKA SÄTT
ATT BEGRAVAS I
TROLLHÄTTAN ▶

OLIKA SÄTT ATT BEGRAVAS

Både vid Håjums begravningsplats och Götalundens kyrkogård erbjuds flera olika typer av gravplatser. Vilken form man väljer är väldigt personligt och ska passa in i livet. Kontakta kyrkogårdsförvaltningen för mer information om vad de olika alternativen innebär.

KISTGRAV

GÖTALUNDEN & HÅJUM

I en kistgrav sänks hela kistan ner i jorden i samband med begravningsceremonin. Du väljer själv hur gravstenen och gravplatsen ska utformas utifrån de regler som gäller för begravningsplatsen. I en befintlig kistgrav kan även urnor placeras.

URNGRAV

GÖTALUNDEN & HÅJUM

Efter begravningsceremonin kremeras kroppen och urnan med aska sänks ner i jorden vid ett senare tillfälle, vanligtvis inom någon månad efter begravningen. Urnsättningen sker oftast i närvaro av anhöriga. En urngrav kan rymma flera urnor.

MINNESLUND

GÖTALUNDEN & HÅJUM

En minneslund är ett område i naturen där askan grävs ner utan närvaro av anhöriga. Det innebär att själva graven är anonym och att hela lunden är en minnesplats. Ljus och snittblommor kan placeras på avsedd plats inom området.

ASKGRAVPLATS MED NAMNPLAKETT I BRONS

GÖTALUNDEN & HÅJUM

En askgravplats är ett avgränsat område med stenplattor och en gemensam minnessten som omgärdas av planteringar. Askan placeras i marken under någon av stenplattorna och den avlidnes namn samt födelse- och dödsdatum graveras in i en bronsplatta som placeras på stenplattan. Anhöriga kan närvara vid ceremonin då askan sätts ned i jorden. Vid askgravplatsen planterar du inte själv och du kan heller inte påverka utformning eller utsmyckning av platsen. Det finns däremot särskilda hållare för ljus och snittblommor.

ASKGRAVLUND MED PERSONLIG MINNESSTEN

HÅJUM (SKOGLUNDEN)

En askgravlund med personlig minnessten är ett naturområde, som en lund eller en glänta, där askurnan sänks ned. Anhöriga kan närvara vid ceremonin och vid graven kan en personligt utvald och graverad natur- eller kullersten placeras. Vid varje minnessten finns plats för två urnor. Ljus och snittblommor kan placeras vid stenen.

ASKGRAVLUND MED MINNESMÄRKE

HÅJUM (TRÅDET)

En askgravlund med gemensamt minnesmärke är ett naturområde där askan sprids men där du ges möjlighet att även ha ett personligt minnesmärke. På Håjums begravningsplats erbjuds detta alternativ i form av ett metallträd, i vars grenar du kan hänga ett löv med namnet på den avlidne ingraverat. Det innebär att själva graven är anonym och att hela lunden är en gemensam minnesplats, men att den samtidigt kan kännas mer personlig. Anhöriga kan närvara både vid askspridningen och lövceremonin. Ljus och snittblommor placeras på avsedd plats inom området.

GUDS FRIA NATUR

Om du vill kan du ansöka om tillstånd att få sprida askan vid havet eller på en annan plats. Tillståndet ges av Länsstyrelsen i det län där spridningen ska ske, efter bedömningen av att askan hanteras på ett respektfullt sätt och att platsen du valt är lämplig.

MARKO KALLUNKI

Ledare inom föreningen Kumgang Taekwondo och vinnare av utmärkelsen Årets Ledare på Trollhättans idrottsgala.

TEXT: ERIKA ALMOVIST FOTO: MARTIN RÖRBERG

Gratis till utmärkelsen! Hur skulle du beskriva dig själv som ledare?

- Jag försöker vara så bra ledare som jag bara kan. Och ledarskapet handlar inte bara om sporten. Sporten är bara en del av livet. Jag vill vara sån ledare som inte bara lär ut taekwondo utan jag vill att de lär sig att tackla motgångar. Och hoppas att de tar med sig lärdomarna i resten av livet också.

Hur började du själv med taekwondo?

- Jag har alltid varit fascinerad av kampsport. Det började när jag var liten och såg VHS-videos med Bruce Lee och tappade hakan. Jag har hållit på med en massa idrotter: simning, skytte, rugby, fotboll. Men första dagen jag klev in i en taekwondosal kände jag att det här är helt rätt. Jag älskar allt med taekwondon. Det är en sån mångsidig sport som passar alla. Man kan vara fyra år eller åttio, det spelar ingen roll. Och även om man håller på med tävlingskamp så är det ingen våldsamt sport, det handlar inte om att någon ska bli knockad. Den är väldigt strategisk, som ett snabbt schackparti.

En del av motiveringen löd "En av föreningens viktigaste ledare när det gäller brobyggandet mellan olika människor, åldrar, kön och etnicitet". Hur tar det sig uttryck?

- Vi jobbar hårt med att välkomna nya till sporten. Bland annat har vi Daedolördagar som är öppna för alla. Då är det tävling med elektroniska system som ger poäng på en dator. Folk tror ofta att det är för människor som redan går taekwondo och tävlar, men det är för alla – nybörjare som erfaren. Första gången folk kommer kanske de bara vågar sitta på sidan om och kolla. Då kan man försöka påverka dem att komma närmare, och nästa lördag kanske de vågar

vara med. Och du förstår vad en människa växer om de får sparka mot någon som är jätteduktig. Så en dag kanske man har en OS-stjärna, det vet man inte.

Ni utsågs ju även till Årets Förening. Finns det någon fråga som är extra aktuell just nu?

- Jag skulle gärna se att det kommer in fler tjejer till föreningen. Och gärna nyanlända tjejer. Det är så roligt att se hur mentaliteten ändras varje gång det kommer in någon ny. Gruppen växer och folk blir mer öppensinnade.

Trollhättans Idrottsgala skulle i år ha arrangerats för femte året lördagen den 4 april i Folkets Hus Kulturhuset, men ställdes in med anledning av coronaviruset. Priserna delades dock ut separat till trollhätteprofilerna och lag.

Årets prestation: *Basketspelaren Madelene Kristensson, Borås Basket*

Årets kvinnliga idrottare: *Svenska Mästarinnan Nora Högfeldt, Kumgang Taekwondo Trollhättan*

Årets manliga idrottare: *Fotbollsspelaren Simon Hedlund, Bröndby IF*

Årets ledare: *Marko Kallunki, Kumgang Taekwondo Trollhättan*

Årets lag: *Damfotbollslaget Trollhättans FK/ Halvorstorps IS*

Årets genombrott: *Sprintern Elvira Tanderud, Trollhättans FIK*

Årets eldsjäl: *Arne Lundqvist, Trollhättans FK*

Årets förening: *Kumgang Taekwondo Trollhättan*

SKRIFTEN SOM FORMAT VÅR KULTUR

Bibeln, den Heliga Skrift, har gjort resan från statussymbol till att idag finnas tillgänglig helt gratis i din mobil. Men betydelsen av kristendomens samlade skrifter är densamma i dag som för tusen år sedan.

Många av kyrkans föremål är dyra sett både till affektionsvärde och bruksvärde. Som dopfuntar, nattvardskalkar och kyrkliga textilier. Bibeln har också varit dyr, i dubbel betydelse.

– När Bibeln fortfarande skrevs för hand var den förstas väldigt kostsam att ta fram. I bästa fall hade en församling råd med en enda bibel, som förvarades i kyrkan. När vi började att trycka böcker i mitten av

1400-talet var en bibel länge fortsatt en statusmarkör och tillsammans med psalmboken den enda boken som ett hushåll möjligtvis hade råd att äga, berättar

Håkan Dafgård, som vikarierat som kyrkoherde i Trollhättans pastorat under våren och sommaren.

SOM PENSIONERAD PRÄST har han sett, läst och använt många biblar genom åren. Och han fascinerar alltjämt av dess historia, innebörd och avgörande betydelse för miljontals människor världen över.

– Det är härligt att hålla i en bibel som är sliten och nästan inte håller ihop. Den berättar om en människa som levtt ett långt liv, kanske med sin konfirmationsbibel i sitt bagage och visar att en bibel fortfarande kan vara dyr i betydelsen att den är dig kär och något du inte kan eller vill leva utan, konstaterar Håkan Dafgård.

ÄVEN NÄR BIBELN som bok var sällsynt, så var berättelserna levande och kända. I kyrkorna fanns berättelserna målade i taken och prästen läste ur Bibeln i gudstjänsten och återgav innehållet med egna ord genom sin predikan.

IDAG KAN DU ladda ner Bibeln på världens alla språk till din mobil eller surfplatta och med den moderna digitala tekniken är den lätt och billig att trycka.

– Utmaningen i vår tid är väl istället att använda den och översätta orden till våra egna sammanhang, säger Håkan Dafgård, som tycker om att läsa Bibeln tillsammans med andra.

– Då tycker jag den är som bäst, eftersom det öppnar för nya reflektioner. Andras tankar kan bokstavigt talat öppna sidor som du själv tidigare upplevt har varit stängda och min egen läsning kan inspirera andra. Det är när orden möter oss människor som det händer något och Bibeln blir en källa till liv.

DET ÄR EN gammal tradition inom Svenska kyrkan att dela ut Bibeln för barn. Alla sexåringar i Trollhättans pastorat med församlingarna Lextorp, Trollhättan och Götalunden, får erbjudande att ta emot sin egna barnanpassade bibel.

BIBELHISTORIA IKORTHET

BIBELN HAR BIDRAGIT mycket till läskunnigheten i Sverige, då den var en viktig läsebok långt in på 1900-talet. Utöver det religiösa budskapet har bibeltexternas enskilda berättelser också spelat en stor roll i den västerländska kulturen och inte minst inspirerat kompositörer, konstnärer, författare och politiker. Så oavsett om man är troende eller inte så har texterna format vår kultur och våra traditioner.

DEN FÖRSTA

BIBELÖVERSÄTTNINGEN till nysvenska skedde under kung Gustav Vasas tid. Gustav Vasas bibeln var färdigöversatt 1541 och det var då som ck-skrivningen ersatte kk och å, ä och ö fick sina moderna bokstavsformer. Justeringar gjordes också för att avgränsa svenskan från danskan. Gustav Vasas bibelöversättning användes i nästan 400 år, med vissa moderniseringar, innan Sverige 1917 fick en helt ny översättning.

ORDET BIBEL KOMMER från grekiskans biblia och betyder böcker. Bibeln består av Gamla Testamentet och Nya Testamentet. Skrifterna som finns i Gamla Testamentet återfinns även inom judendomens Hebreiska Bibeln, men i en annan ordning. Delar av eller hela Bibeln används som helig skrift även av många icke-kristna trossamfund. Störst är mormoner och Jehovas Vittnen, som båda anser att Bibeln bär på gudomliga sanningar men har dock sina egna tolkningar och översättningar.

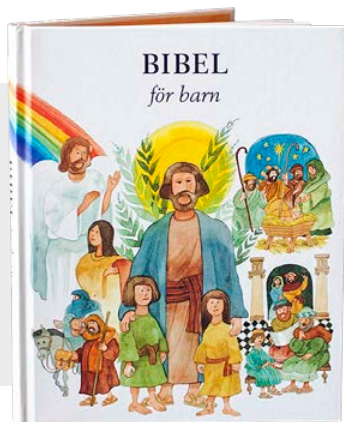

– Det är härligt att hålla i en bibel som är sliten och nästan inte håller ihop. Den berättar om en människa som levtt ett långt liv med sin bibel, säger prästen Håkan Dafgård.

Bibel 2000 är den senaste svenska översättningen av hela Bibeln. Den ska svara mot ett allmänskulturellt behov av en tillförlitlig översättning och kunna användas på skiftande sätt inom olika kyrkor. Översättningsarbetet pågick mellan 1972–1999.

Den första helsvenska barnbibeln från 1995 är trogen den ursprungliga bibeltexten och består i huvudsak av 65 berättelser ur Gamla testamentet och 85 ur Nya testamentet. Karin Karlberg, Inga Wernolf och Lisa Östh återberättar bibeltexterna och Ulf Löfgren har illustrerat.

Den här Bibeln har tillhört Gerda Alfrida Karlsson. Hon fick den till minne av sin konfirmation 18 april och första nattvardsgång 21 april 1901.

Svensk Bibel från 1843 framtagen och tryckt i Lund av befallning av Karl den XII år 1703.

Denna finska Bibel från 1949 är tillägnad Trollhättans församling, till minne av fadderortsrörelsens Mannerheim-förbundets Kerava-avdelning.

LUGNET EFTER STORMEN?

Han har jobbat på regeringskansliet, i EU-parlamentet och med energifrågor och är van att hantera stormar. Halvåret med coronapandemin har dock givit nya insikter och ställt nya krav på NU-sjukvårdens kommunikationschef Niklas Claesson och hans medarbetare.

– Jämfört med behovet av kommunikation i samband med plötsliga händelser som skolattacken på Kronan har detta varit en annorlunda situation, säger han.

NVÅNARNA I TRESTADSOMRÅDET har sett och hört honom i TV, radio och tidningar i stort sett varje dag sedan corona drabbade världen och Sverige. Det är Niklas Claesson som varit ansiktet utåt och givit media och allmänheten den löpande informationen om situationen inom NU-sjukvården, som i huvudsak omfattar Uddevalla sjukhus och Näl, där Näl är det specialiserade akutsjukhuset. Och faktiskt har hela Västra Götalandsregionens största akutavdelning.

– För mig har det känts viktigt att vi på kommunikationsenheten kunnat ta hand om det mediaptryck som blir i en sådan här situation på ett sätt som gjort att vår vårdpersonal kunnat lägga allt fokus på patienterna. Det har varit en extrem situation för oss alla, säger Niklas, när han visar runt i lokalerna på Näl:s entréväning.

MEN NÅGOT EGET kontor har han inte.

– Jag insåg ganska snabbt när jag började för fem år sedan att jag inte behövde det. Som kommunikationschef i en organisation med 5 500 medarbetare är det viktigt att du är ute i verksamheten mycket och inte blir en kontorsråtta.

SÅ VAR FALLET även under den mest hektiska patientsituationen med många svårt covidsjuka på den specialinriktade intensivvårdsavdelningen.

– Det var viktigt för mig att faktiskt vara där och se hur vår fullt skyddsutrustade personal tog hand om akut sjuka patienter i respiratorer, för att förstå läget och kunna hitta rätt balans och tonläge när jag sedan kommunicerade med media, poängterar han.

NÄR VI NU träffas i mitten av augusti har han just kommit tillbaka efter två veckor semester. Antalet covidpatienter på sjukhuset är en handfull och ingen intensivvårdas.

– Nu har vi ett annat läge, men utmaningen nu är att successivt starta upp den icke akuta vården igen, samtidigt som det finns ett stort behov av att rehabilitera covidpatienter som legat nedsövda länge. Och så gäller det att följa utvecklingen och ha beredskap för det som kan hända med coronaviruset igen under hösten.

Namn: Niklas Claesson

Född: 1973 i Västerås

Bor: En gammal villa vid Brinkebergskulle sluss i Vänersborg

Familj: Hustrun Ingeborg och barnen Maria, 15, Sofia, 13 och Magnus, 6. Plus en häst, hönor, katt och en hund

Gör: Kommunikationschef inom NU-sjukvården

Aktuell: Ansvarar för NU-sjukvårdens kommunikation under coronakrisen

På fritiden: Fixar gärna med huset och trädgården. "Ingeborg har alltid något projekt på gång"

ATT MÖTA MEDIA i akutsituationer är i den "vanliga vardagen" en mindre del av Niklas Claessons uppdrag. Istället handlar det om att utveckla såväl den interna som externa kommunikationen över tid, ta hand om olika förfrågningar från media och samtidigt vara med och fatta beslut om NU-sjukvårdens dagliga verksamhet. Som kommunikationschef sitter han i lednings-

gruppen och vardagen består av, som han själv uttrycker det, en kombination av "möten och spring" kompletterat med rapporter och uppföljningar.

– Kommunikationen är en viktig del i en organisation och kommunikatörens roll idag är helt annorlunda än tidigare, säger Niklas, som fick sin kommunikativa grundskolning i organisationen runt dåvarande statsministern Carl Bildt.

– Jag gick med i Moderata ungdomsförbundet hemma i Västerås och var redan tidigt intresserad av IT och datorer. Medan jag läste juridik på universitetet i Uppsala fick jag frågan om jag vill jobba på regeringskansliet på Rosenbad. Jag var bland annat brevskrivare åt Carl Bildt, sedan han som förste statsminister i världen började använda sig av digitala nyhetsbrev och skapade en egen mejladress för alla som ville kontakta honom, berättar Niklas.

HAN MINNS SÄRSKILT 4 februari valåret 1994, då Bildts historiska mejl till USA:s president Bill Clinton skickades.

– Det var en speciell känsla och det som är så självklart idag var helt nytt då.

HAN FORTSATTE JOBBA som politisk rådgivare i EU-parlamentet i Bryssel innan han återvände till Stockholm och blev IT-chef hos partiet under åren runt millennieskiftet.

– Det var en spännande period. Man trodde ju att allt skulle krascha då, men riktigt så blev det ju inte.

HAN VÄXLADE SAMTIDIGT över från juridikstudier i Uppsala till att läsa företagsekonomi i Stockholm. De kommande tio

Hönan Polly, hunden Liten och grönskan runt den gamla slussvaktarbostaden med anor från 1880-talet, erbjuder en skön kontrast till en intensiv yrkesvardag för både Niklas och hustrun Ingeborg.

åren jobbade han i Norge med fokus på kommunikation och affärsutveckling. Först inom ett mjukvaruföretag och sedan inom energibolaget Fortum.

I Oslo träffade han sin fru Ingeborg och när hon fick möjlighet att jobba för Det Norske Veritas i holländska Rotterdam, så följde han med.

– Både Ingeborg och jag har väl alltid känt att vi varit öppna för att röra på oss. Och när det blev klart att vi skulle adoptera våra två flickor började vi aktivt leta efter ett äldre hus att renovera. Vi ville att det skulle ligga vid vattnet i en mindre stad, berättar Niklas, som inte var så sugen på att flytta till Ingeborgs hemstad Stavanger.

PARET HADE TIDIGARE lärt känna Västsverige efter att ha köpt

och rustat upp ett gammalt hus på Smögen. 2008 hittade de till slut samma möjlighet i närheten av Brinkebergskulle sluss i Vänersborg. Det var där som paret var i full färd med att renovera våren 2009, när beskedet kom att det var dags att bege sig till Etiopien för att träffa Sofia och Maria.

– Vi åkte några dagar senare och var borta en månad. Det sista vi gav till snickarna var en liten handritad karta med hur de kunde ställa möblerna när de fått det viktigaste klart i huset.

IDAG ÄR DÖTTRARNA, som är biologiska syster, 15 och 13 år. Och för sex år sedan fick de sin lillebror Magnus.

– Lite oväntat blev vi då också biologiska föräldrar. Vi hade inte haft svårt att bli gravida förut, men det hade aldrig klarat sig hela vägen. Så det var ju en fantastisk känsla det också. Fast vi hade redan ställt in oss på att åren som småbarnsföräldrar var över och vi hade gjort

oss av med tripptrapp-stolar och annat. Men det var bara att börja om, berättar Niklas och skrattar.

INGEBORG, ELLER INGIS som hon själv kallar sig, jobbar också inom Västra Götalandsregionen. I rollen som utvecklingsledare jobbar hon som internkonsult med förbättringar i olika

”

**VISST HAR DET
VARIT EN OERHÖRT
INTENSIV PERIOD**

delar av verksamheten. Just att förbättra och ta steg framåt är något som driver även Niklas.

– Jag har alltid varit intresserad av samhällsfrågor och inte minst möjligheterna som vår digitala värld ger oss. Det är också frågor som i högsta grad är aktuella inom vården, säger han.

NÄR HAN FICK chansen att pusta ut lite under tvåveckorssemestern handlade det mesta om att gå ner i varv och vara med familjen.

– Jag har på inget sätt jobbat dygnet runt, men visst har det varit en oerhört intensiv period där allt kretsat kring Covid-19. Då är det skönt att få koppla av och greja med huset och trädgården.

NÄR VI HÅLSAR på ett stenkast från Karls grav, som är den grävda förlängningen som binder ihop Vänerviken Vassbotten i Vänersborg med Göta älv nordost om Stallbackabron, är Ingeborg i full färd med ett av flera grävande anläggningsprojekt.

– Efter att både jag och Niklas pendlat mycket genom åren så har vi landat här och vi trivs väldigt bra, säger hon där hon står i ett hav av vackra blommor, planteringslådor och mysiga trädgårdsgångar som omger huset.

– De första åren efter flytten hit jobbade jag för Fortum med placering i Sarpsborg och pendlade en del både dit och till Stockholm. Men när omorganisationer gjorde att jag skulle behöva ha Oslo som bas igen, så började jag söka jobb i närområdet, berättar Niklas.

DEN NYINRÄTTADE TJÄNSTEN som kommunikationschef inom NU-sjukvården lockade direkt när han såg annonsen. Idag har Niklas blivit ordentligt varm i kläderna. Och kontrasten mellan miljön hemma i den solvarma trädgården känns monumental, jämfört med att stå framför TV-kameror och radiomikrofoner och de många intensiva stabsmöten i NÄL:s speciella rum för Särskild

Sjukvårdsledning (SSL) som aktiveras vid kriser.

– Under flera månader träffades vi varje dag, även på helgerna. Nu träffas vi tre dagar i veckan, berättar Niklas, som aldrig riktigt släpper jobbet.

– Det ligger i uppdragets natur att vi alltid ska vara nåbara, men jag tycker om när det händer saker.

INGEBORG KAN BARA instämma.

– Även om det varit tuffa månader nu så är Niklas alltid väldigt lugn, säger hon.

BEREDSKAPSPLANERNA FÖR OVÄNTADE händelser ses hela tiden över inom NU-sjukvården. Det skedde exempelvis efter

att Näl stått utan vatten i tolv timmar för några år sedan och efter den tragiska skolattacken vid Kronan den 22 oktober 2015. Den gav ett helt annat scenario än coronaviruset, ur ett kommunikationsperspektiv.

– Vid Kronan-attacken fick jag ta emot samtal från både lokala medier och CNN redan innan vi fått hit de fyra allvarligt skadade, inklusive gärningsmannen. Samtidigt hade vi omkring 300 oroliga anhöriga och vänner till offren som kom till sjukhuset. Utifrån grundrutinerna som finns och som vi tränat på så måste man alltid fatta enskilda beslut utifrån den situation som uppstår.

SJUKHUSKYRKAN, SOM FINNS med diakoner och präster i sjukhusets lokaler både på Näl och i Uddevalla, är ett viktigt komplement till NU-sjukvårdens egen krisorganisation.

– Sjukhuskyrkan fungerar som ett viktigt stöd till anhöriga, men också till vårdpersonalen. Under den extrema situationen som rått under under coronapandemin har våra medarbetare bland annat erbjudits träffar efter jobbet med möjlighet att prata av sig över en fika innan man åkt hem. Sådant betyder väldigt mycket, säger Niklas.

TOTALT INGÅR ETT tiotal medarbetare i kommunikations- och kanslistaben, som Niklas ansvarar för.

– Att bygga relationer och skapa förtroende hos våra tusentals medarbetare inom NU-sjukvården och hos allmänheten, är en viktig del i arbetet. Inte minst för att kunna hantera krissituationer. ♥

ACTIVE QUIZ

Rör dig med Patos mobilquiz så har du chans att vinna biobiljetter till dig och en kompis.

Dansa, hoppa, promenera eller cykla – frågorna dyker upp på skärmen med lagom mellanrum när du rör på dig.

I Patos Quiz finns två svårighetsgrader och både barn och vuxna kan hänga med. **Lycka till!**

4
Vilka färger finns i Schweiz flagga?

A: GRÖN/RÖD

B: VIT/RÖD

C: VIT/BLÅ

D: GRÖN/GUL

VINNARE I ACTIVE QUIZ

2 st biobiljetter: Lukas Rylander
100 kr Fair Trade Shop:

Ella Nordgren, Iris Gustafsson, Marita Johansson, Matilda Engelbretson.
Vinnarna har meddelats!

GÖR SÅ HÄR:

Ladda ner appen i din mobil eller läsplatta på:
www.activequiz.se/laddaner

Skriv in Quiz-id PATOS, följ instruktionerna och **Starta!**

Vinn! Alla som quizzar deltar i utlottningen av 1 st Kulturkort från Folkets Hus Kulturhuset Trollhättan laddat med 2 st biobiljetter. Kortet kommer med posten. Vi lottar också ut 5 st presentkort á 100 kr i Trollhättan Fair Trade Shop. Presentkortet hämtas i shopen på Kungsgatan 22.

Quizza senast **18 oktober**

KULTURKORTET
Ett presentkort för Kultur, Noje & Film

**FOLKETS HUS KULTURHUSET
TROLLHÄTTAN**

**KORTET ÄR
LADDAT MED TVÅ
BIIBILJETTER!
VÄRDE 200 KR**

HÖST- KRYSS

Kryssa rätt och vinn ett presentkort på 200 kr hos Fair Trade Shop i Trollhättan.

Lös krysset, fyll i nyckelbokstäverna som bildar ett ord i raden under korsordet och skicka in. Bland de rätta svaren drar vi en vinnare av ett presentkort värt 200 kr och fyra vinnare av Rättvisemärkt kaffe värt 100 kr från Fair Trade Shop.

Skicka lösenordet via mail:

patos@svenskakyrkan.se

Skicka med post:

Svenska kyrkan,
Patoskrysset,
Box 161, 461 24 Trollhättan
(Märk kuvert eller vykort med "Patoskryss")

Lämna in ditt svar i receptionen:

Kyrkans Hus, Drottninggatan 42.

OBS! För att du ska vara med i dragningen behöver din lösning ha inkommit till oss senast 18 oktober.

Vinnare presentkort, värde 200 kr

Alf Algotsson

Vinnare Rättvisemärkt kaffe, värde 100 kr

Tommy Sandberg

Eva-Lis Larsson

Monica Navell

Rolf Johansson

Vinnarna har meddelats, gratulerats och kan hämta vinsten i **Fair Trade Shop på Kungsgatan 22, Trollhättan.**

Öppettider hittar du på:

facebook.com/fairtradeshoptrollhattan

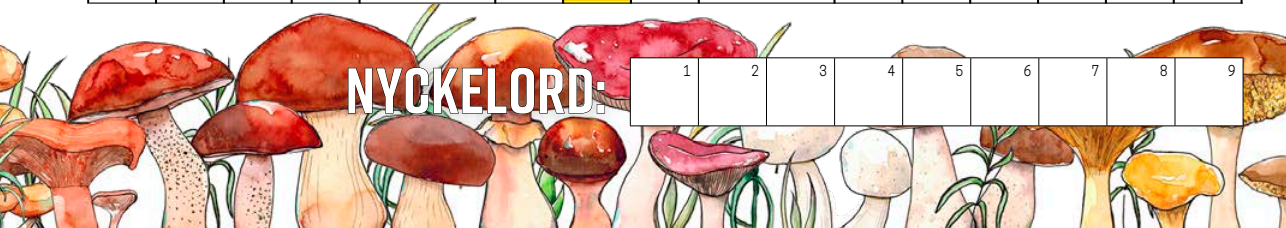

1. Vad hette kvinnan som arresterades 1955 för att ha vägrat lämna sin sittplats i en buss åt en vit man? Händelsen utlöste den stora bussbojkotten i Montgomery.

2. Vad heter Oscar Wildes berömda kortroman om en amerikansk familj som flyttar in i ett slott i England där en osalig ande härjar?

Konstnärskonstruktör: Lars-Göran Ståhl ©	1	SKÅDE-PLATS	DE STOPPAR MAN IN SKIVOR I	SES I DRINK OCH RINK	EJ DIKTAD	NÄMND ELLER ROMANFIGUR	2	BRITTISK AREA-ENHET	STÄMNING AV LUGN OCH STILLHET	LOVTRÅD	INTE SUR MEN TRÅKIG	DRYCK ELLER FÅGEL	FÖR-ÅRADE	MISSHUS-HÅLLA	HONA	
TRAN-SISTOR							KORSAT & BEREDD					TRAKAS-SERAD				
				6			DELSTAT I USA									8
SES PÅ LAGÅRDS-GÖLV				SAKNAR MAN BÄR FRUKT					KLÖSTES & TOGS NER							PRESENS AV VARA
SKICK									VILLA OCH GUDA-HISTORIA	LOVAR						MOTSATS TILL LOVART TIMME
SKÖTT						KORT-LIVAT			4							
FAR						SLASK		FLYGER OMKRING								
BRA BETYGG		KAN DRA-KE VARA				KÖKS-REDSKAP		INTE MODERN								
SKRIKA		SLINGRA														SOM UTMÄRKS AV NERVÖS, INTENSIV BRÅDSKA
					REGLAT				KAN MAN PÅ SJÖN				ÅGER COOP			KEMISKT TECKEN FÖR NIOB
TUMMEN UPP					BAD OCH OTTOMAN				DÖRR VID FARA				INHYSER ELEVER			
				HAR KLOR		2		DEL AV SINNES-ORGAN								
HÖJDER	FÖRBAND & PLOTS-LIG FÖR-ÄNDRING	RÄCKER														
SÄS		GUDA-LÄRA				INTERNET-LÄKARE										RÄCKA
						ATMOS-FÄREN										
											5	SAM-STÄMMIG				
												BRUKA				
SNUS-MUN-RIKENS HALV-SYSTEMER			FULL-STÄNDIG		MEDVERKAT I NEDSLÄPP					YTMÄTT				SKINA UPP		
					RÖDA KORSET	STRUMPA				INTERNET OCH SÄNT				MÄSS-SKJORTA		
HÖGADLIG TITEL													3	ÅR ALBA-TROSS LITE BÅT-TRE ÅN		FÅGEL ELLER AN-ORDNING MED STEG
					7			SÅNGÜT-SEENDET								
								BLOMMA								
HUSMANS-KOST I SKÅNE				DEN ÄR TILL SÄS & EN BÅT TÄVLING						MÖJLIG ATT KÅKA						
										VIL-PLATS						
DEL AV STORGÖ-TEBORG & DRYCK	9					BÄR							SLÅ			
						HÖRS DET SKRIK PÅ							INTE PÅ			
SLÅ NER	FÅGEL				FINNS I VEN				FIRAS 10 MARS						SKIVA	
LgS	HAR FJÄLL					KNOTA ELLER EXTREMITET			UPPÅTSTIGANDE VÅTSKA		1				SKIVA	

NYCKELORD:

1	2	3	4	5	6	7	8	9

ETT GRÄNSLÖST TILLSTÅND AV ANDLIGT FOKUS

Mindfulness, yoga och andra olika former av "andliga hälsotrender" fortsätter att växa. I Trollhättans pastorat har bland annat helig dans och qigong erbjudits i mindre omfattning.

– Det finns absolut en rörlighet mellan tro och andlighet. Människan är ingen teologisk robot, säger religionshistorikern Katarina Plank.

TEXT: ERIK TORSTENSSON FOTO: PRIVAT

SEDAN 2016 ÄR docenten Katarina Plank lektor vid Karlstads universitets institution för samhälls- och kulturvetenskap. Dessförinnan var hon anställd fyra år som forskare vid institutionen för litteratur, idéhistoria och religion vid Göteborgs universitet. Då ledde hon bland annat forskningsprojektet Mindfulness – terapeutisk och materiell kultur, som resulterade i boken Mindfulness: Tradition, tolkning och tillämpning. Konsten att nå "medveten närvaro" har sina rötter i buddhismen.

INTRESSET FÖR HÄLSOFORMER med andlig anknytning har fortsatt att öka i Sverige och

resten av västvärlden. Kanske som ett resultat av den ständiga jakten på balans i livet.

– Gränserna mellan andlighet, hälsa och religion är en källa till intressanta diskussioner och debatt, konstaterar Katarina.

HON DISPUTERADE VID Lunds universitet 2011 på en avhandling som behandlar buddhism och meditation i Sverige. Just nu planerar hon, tillsammans med Helene Egnell som är stiftsadjunkt i Stockholms stift och som arbetat många år på Centrum för religionsdialog, att titta närmare på olika nya former av andlig/religiös utövning i kombination med hälsa som växer väldigt påtagligt i just Stockholmsområdet.

ÅTTA AV TIO församlingar i Stockholm erbjuder redan nya andliga utövningsformer i form av meditativ yoga, skapande rörelser eller olika former av dans.

– Där är församlingarna generellt väldigt liberala, säger Katarina som tycker det är intressant att följa legitimeringsprocessen av nya inslag i Svenska kyrkan.

UTE I LANDET är det inte lika vanligt. Inom Trollhättans pastorat har bland annat helig dans och qigong erbjudits.

– I vårt område är det här inte särskilt vanligt, men visst märks det ett intresse, säger vikarierande kyrkoherden Håkan Dafgård och konstaterar att det vid Skara stifts

själavårdsinstitut i Alingsås finns såväl meditation som retreat i rekreationsutbudet.

– Retreater förekommer även inom Svenska kyrkan i vårt område, säger Håkan.

NÄR DET GÄLLER exempelvis yoga finns det många olika varianter, påpekar Katarina Plank.

– Och man kan inte säga generellt att yoga alltid handlar om andlighet. För många är det enbart en rent fysisk utövning som gör att man mår bättre och för andra kan det handla om att lindra smärta i ett medicinskt syfte.

”

GRÄNSERNA MELLAN ANDLIGHET, HÄLSA OCH RELIGION ÄR EN KÄLLA TILL INTRESSANTA DISKUSSIONER

PÅ SAMMA SÄTT menar hon att det är svårt att definiera var gränsen går. För utövaren kan det leda till en mer andlig närvaro, som i sin tur kan leda vidare till en religiös tro. När det gäller exempelvis kristen meditation så tar man meditationens yttre form och fyller den med kristet innehåll.

– För den enskilde utövaren innebär det sällan någon teologisk konflikt, eftersom det oftast bara är den yttre

formen och inte österländska doktriner som står i fokus, konstaterar Katarina.

RENT KRASST ÄR den nya paketeringen och erbjudanden av aktiviteter med andligt fokus också ett sätt för Svenska kyrkan att följa med i tiden. Bland kritikerna finns bland annat resonemanget om att exempelvis yoga, zenmeditation, qigong och hinduisk bön har sin teologiska koppling till hinduismen. I vintras anordnade Markuskyrkan i Stockholm ett yogapass där den hinduiska guden Shiva åkallas och mantrat ”Aum” uttalades. Det fick Stockholms biskop Andreas Holmberg att reagera. Inte mot yogan i sig, men däremot ansåg han att det var olämpligt att använda mantran med anknytning till ett hinduiskt religiöst arv. Några glasklara centrala direktiv om vad som är okej eller inte finns dock inte i dagsläget. Det är i stället kyrkoråd och kyrkoherde lokalt som ska avgöra vilka aktiviteter som tillåts utifrån kyrkoordningens direktiv om att kyrkan inte får användas ”för något ändamål som kränker kyrkorummets helgd”.

PÅ SVENSKA KYRKANS webbplats hittas, enligt en genomgång som tidningen Dagen gjort, erbjudanden om allt från yoga för små barn till yoga för att ”hitta sin andlighet”.

– Klart är att det finns en öppenhet för den här formen av andlighet i Västvärlden. Österländska praktiker har en aura om sig som något ursprungligt, bra och hälsosamt, konstaterar Katarina Plank. ♥

SMÅ ÖVNINGAR I DITT ANDLIGA VARDAGSGYM

Här är några enkla tips för att träna den andliga hälsan och nå balans i en ofta stressig vardag. Använd det som funkar för dig för att skapa ett andligt gym.

1. Lyssna på andras tankar

Sveriges Radios Morgonandakt eller Tankar för dagen i P1 bjuder på reflektioner som väcker tankar.

2. Varva ner inför maten

Att gå ner i varv och samla sig inför maten är ett enkelt sätt att bli mer närvarande, känna gemenskap och få matro. Det kan vara en enkel bordsbön eller ramsa. Det påminner också om att det inte är självklart för alla att ha mat på bordet.

3. Andas i kaffekön

I kön till kaffeautomaten kan ett par djupa andetag ge extra energi och lugn. Det blir som en minimeditation. Kom ihåg att släppa ner axlarna och hitta en stolt hållning.

4. Kom ihåg leendet

Att bjuda på ett leende eller skratt ger inte bara dig själv energi. Den du ler mot får också ta del av den. Varför inte testa när du kommer fram till kassan i matbutiken nästa gång.

5. Tack för idag

Innan du somnar, fundera på om det är något som hänt under dagen som du är extra nöjd eller glad över. Det kan rent av vara värt att skriva ner i en tacksamhetsdagbok eller formas till en liten bön.

A woman with brown hair and black-rimmed glasses is sitting on a wooden bench. She is wearing a white long-sleeved sweater with dark blue horizontal stripes and a black clerical collar. She is smiling and looking slightly to the right. The background is a white wooden wall with a red window frame on the right side.

DRIVEN, ORÄDD OCH MEDMÄNSKLIG

TEXT: ERIK TORSTENSSON FOTO: MARTIN RÖRBERG

Från Blekinge till Värmland. Från Göteborg till Trollhättan. För att stanna.

– Jag trivs väldigt gott här. Här har våra barn växt upp och här finns många vänner som jag värdesätter oerhört mycket, säger Elisabet Öman. Sedan den 1 september är hon Trollhättans pastorats kyrkoherde.

FÖR 24 ÅR sedan gick flyttlasset från Göteborg tillsammans med maken Janne, som har sina rötter i Bohuslän. Elisabet hade då jobbat flera år som pastor i Göteborg inom samfundet Metodistkyrkan, som har sina rötter i Anglikanska kyrkan. Relationen till Trollhättan inleddes med att hon blev ombedd att hjälpa metodistförsamlingen här med utvecklingen av musikverksamheten.

– Först var jag där en gång i månaden, sedan varannan vecka och till slut varje vecka. När jag sedan fick möjligheten att jobba som pastor i Trollhättan hade vi redan knutit väldigt starka vänskapsband med många här i stan, berättar Elisabet.

MUSIKEN HAR ALLTID varit central för henne. Redan som barn ville hon bli dirigent. Eller som hon själv uttryckte det; "elegant". Sedan dess har hon dirigerat många körer från sin position vid pianot.

– Vi hade inget piano hemma från början, men mamma sjöng mycket. Hos min kompis

Peter fanns däremot ett piano och jag började ta lektioner av hans mamma Majken, berättar Elisabet.

Namn: Elisabet Öman

Född: 16 september 1967 i Karlskrona

Bor: I en villa i Torsred i Trollhättan

Familj: Maken Janne Andersson och barnen Johan, 22, Daniel, 20 och Michaela, 17

På fritiden: Läser, går i naturen och spelar musik

Aktuell: Som ny kyrkoherde i Trollhättans pastorat, som innebär att hon är övergripande chef för alla centrala funktioner samt för verksamhet inom församlingarna Trollhättan, Lextorp och Götalunden. Trollhättans pastorat är ett av Skara stift största med cirka 105 anställda och närmare 25 000 medlemmar.

HON BESKRIVER HUR vägen in i kyrkan och till tron gick just via musiken. När hon var tolv år debuterade hon som kantor i Metodistkyrkan hemma i

örlogsstaden Karlskrona, tillika Blekinges residensstad.

DET VAR OCKSÅ lusten att vidareutveckla sig som kyrkomusiker som gjorde att hon sökte folkhögskolan i värmländska Ransäter. Den tiden skulle förändra livet på flera sätt. På skolan träffade hon Janne och ljuv musik uppstod. Och så småningom växte också Elisabets tankar på att bli präst. Det tog paret till Göteborg.

– Jag såg en annons för Metodistkyrkans pastorsutbildning i Överås i Göteborg redan när jag var 17 år. Innan det hade jag väl egentligen inte tänkt så mycket på att läsa teologi, men då väcktes någon sorts kallelse i mig, beskriver Elisabet, som än idag ser sitt jobb som en kallelse snarare än ett yrke.

EFTER UTBILDNINGEN OCH åren som pastor inom Metodistkyrkan i Göteborg, Trollhättan och även sex år i Vänersborg, kände Elisabet att det var dags för ett nytt steg. För fyra år sedan började hon som präst i Svenska kyrkans församling i Lextorp och sedan 2017 har hon varit präst i Trollhättans

församling, där hon senare också blev chef för församlingens östra arbetslag. När hon tog klivet till Svenska kyrkan hade Metodistkyrkan fyra år tidigare, tillsammans med Svenska Missionskyrkan och Svenska Baptistsamfundet, bildat det gemensamma samfundet Equeniakyrkan.

– På något sätt kände jag att jag längtade efter en större genomströmning av människor och inom Svenska kyrkan finns en mångfald på ett annat sätt, säger hon i ett försök att förklara behovet av en förändring.

SVENSKA KYRKAN OCH dåvarande Metodistkyrkan har sedan 1993 en samarbetsöverenskommelse.

– Det finns några olikheter, men också väldigt många likheter, säger Elisabet, som inte tycker att samlingsbegreppet "frikyrkligt" ger en rättvisande bild av de olika samfunden.

– Jag gillar inte det begreppet. De "andra" kyrkorna, utöver Svenska kyrkan som är luthersk, spänner över så många teologiska inriktningar. Så att klumpa ihop alla till frikyrkligt är som jag känner på gränsen till ett kyrkoidentiskt övergrepp, säger hon.

SOM ETT KOMPLEMENT till sin tidigare pastorsvigning i Metodistkyrkan avlade hon sitt formella löfte inför Skara stifts domkapitel och biskop Åke Bonnier. Och nu, fyra år senare, blir hon hans förlängda arm i pastoratet i sin nya roll som ledare och ansvarig chef för omkring 105 anställda. Hon efterträder därmed Maria Classon, som numer jobbar på stiftskansliet. Under sommar-månaderna har Håkan Dafgård varit vikarierande kyrkoherde.

– Jag har alltid sagt till mig

själv att rädslan aldrig ska få stoppa mig. Och det här ser jag som en oerhört spännande utmaning, även om det förstås känns lite nervöst, säger hon och tar en klunk av en kaffe latte modell mindre där vi slagit oss ner inne på Strandgatans café med utblick över Hamnkanalen.

DET ÄR I slutet av juni och det blåser friskt utanför. Regnmolnen hänger i luften efter några riktigt soliga och varma dagar. Har man rötterna i Karlskrona så är närheten till vatten självklart. Och Blekinge sitter fortfarande djupt rotat i Elisabet, utöver den klingande dialekten.

Hemma i Karlskrona jobbade pappa Jan-Erik på LM Ericsson och mamma Ingrid administrerade lagfarter vid tingsrätten.

– Jag är en stor Karlskronapatriot, men också väldigt fast vid Trollhättan. Det är här jag har mitt liv, men eftersom jag är enda barnet så försöker jag hälsa på mamma och pappa så ofta det går. Och så har de ett härligt sommarställe i Torhamn. Det är ett verkligt smultronställe, säger Elisabet om den lilla orten längst ut i sydöstligaste hörnet av inte bara Blekinge, utan hela Sverige.

HON BRINNER FÖR att verkligen känna in och se livets alla skeenden. Elisabet vill möta människor, lyssna och försöka hitta meningen både i roliga och mindre roliga stunder.

– Jag tycker om när det bränner till och att få prata om vad livet verkligen innebär ger mig väldigt mycket. Fast samtidigt är jag till 95 procent ironisk i mitt sätt, säger hon och skrattar.

Med rötterna i örlogsstaden Karlskrona är Elisabet van vid vatten och båtar.

HON ÄR RÄTTFRAM, men också eftertänksam, i sina svar. Dessutom märks tydligt det där drivet som hon alltid haft, men har lite svårt att definiera. Att samla vuxenpoäng har aldrig varit något hon strävat efter. Hon bejakar hellre det lite nördiga och humoristiska, eller barnsliga om man så vill.

– Och jag tycker om att få saker att hända. Kanske har det att göra med att jag är enda barnet. Jag kunde inte förvänta mig att något syskon skulle ta tag i saker, utan ville jag hitta på något så gjorde jag det.

ELISABET RÄDS INTE långa arbetsdagar. Hon är van. Och maken Janne, som jobbar som säljare, har fått vänja sig.

– Alltså, han är helt fantastiskt med det. Jag kan ofta sitta med jobbet hemma, men det har aldrig varit något problem.

PARETS GEMENSAMMA MUSIK-INTRESSE har smittat av sig på barnen, som alla tre bor hemma fortfarande.

– Ja, det är ett konstant väsen hemma, konstaterar Elisabet, som dock inte skulle vilja ha det på något annat sätt.

LITE TYSTARE HAR det tyvärr blivit sedan hunden Zeb avlivades i våras efter att ha blivit hastigt sjuk.

”

JAG ÄR EN STOR KARLSKRONA-PATRIOT, MEN OCKSÅ VÄLDIGT FÄST VID TROLLHÄTTAN.

– Han var mitt sällskap och en ventil för mig på många promenader. Han förstod det där som kanske inte ens jag själv förstod. Så det blev väldigt tomt och jobbigt. Chefen Elisabet har kanske inte lärt så mycket av honom, men däremot ledaren, säger hon.

OM FAMILJEN SKAFFAR en ny hund återstår att se.

– Just nu känns det för tidigt att tänka på det.

ELISABET BESKRIVER SIN vardagstillvaro som lite rörig, men skön. Hon hoppas få fortsätta ha det så. I sin roll som kyrkoherde vill hon fortsätta värna om den mångfald och inkludering som hon upplever är ett signum för Trollhättans pastorat.

– I grunden handlar det om människovärde och att Gud välkomnar dig precis som du är. Det är ingen slump att vi är här.

UNDER ÅREN SOM arbetslagschef i Trollhättans församling känner hon att hon också har lärt sig mycket om arbetsgivarrollen. Att tillsammans skapa en bra arbetsmiljö är centralt för Elisabet Öman.

– Jag strävar efter att vara helt prestigelös och är säkert lite dumsnäll också. Men i grund och botten vet jag vad jag vill. ♥

11:00

20 SEP

SKOGSHÖJDENS KYRKA FIRAR

30 ÅR

Att rita en kyrka som är välkomnande som en öppen famn. Det var utgångspunkten när arkitekten Peo Waller från Göteborg vann uppdraget att rita Skogshöjdens kyrka. Nu firar kyrkan 30 år med en jubileumsgudstjänst söndagen den 20 september.

JUST INNAN SKOLAVSLUTNINGEN i juni 1989 togs första spadtaget tillsammans med barn från Björndalsskolan. Ett drygt år senare, den 19 augusti 1990, invigdes kyrkan av Skara stifts dåvarande biskop Lars-Göran Lönnermark.

FEM ÅR SENARE firades det första jubileet, då den nya altartavlan invigdes. Den är snidad och målad av Harry W. Svensson från Fägre i Töreboda. Konstverket bär namnet Vingårdsmästaren – Lovsångsträdet och upphovsmannen har inspirerats av bibelordet Jag är vinträdet och ni är grenarna. Altartavlan, som invigdes på tacksägelsedagen 8 oktober 1995, sätter verkligen sin prägel på Skogshöjdens kyrka.

DEN RELATIVT UNGA kyrkan ingår i Trollhättans församling, tillsammans med den nästan 130 år äldre Trollhättans kyrka.

30-ÅRSFIRANDE MED JUBILEUMSVECKA

Jubileumsgudstjänst
Söndag 20 september, kl 11.00

Jubileumsöppet
Måndag–fredag, 21–25 september
kl 13–15. Utställning, kaffe och
pyssel för barn, m.m.

Musikcafé
Torsdag 24 september, kl 18–20

*Alla aktiviteter följer
Folkhälsomyndighetens
rekommendationer.
Varmt välkommen!*

Från första spadtaget i juni 1989 till invigningen i augusti 1990.

Dåvarande biskopen Lars-Göran Lönnermark invigde. Fem år senare firades det första jubileet, med en ny altartavla.

NU RENOVERAS TROLLHÄTTANS KYRKA

Trollhättans kyrka är stängd det kommande halvåret för renovering. Under tiden hålls gudstjänsterna i Kyrkans Hus på Drottninggatan 42.

DEN VACKRA KYRKAN på höjden ovanför Oscarsbron ska denna gång få en invändig ansiktslyftning i form av målning och lagning av puts. Dessutom blir det ytterligare ett flyttbart altarbord, en ny talarstol (ambo) samt en extra dopfont, som väger mindre och enkelt kan placeras där den passar bäst vid respektive doggudstjänst.

– Vi ska också skapa mer plats för körer längst fram i kyrkan och även installera nya toaletter. Överlag ska Trollhättans kyrka samtidigt bli mer tillgänglighetsanpassad, berättar Patrik Edvardsson, fastighetschef, som ansvarar för renoveringsarbetet.

KYRKAN BYGGDES 1860–1862 och finansierades då av Nya Trollhätte Kanalbolag. Den överlämnades till församlingen som gåva efter invigningen den 14 september 1862.

I SLUTET AV mars ska arbetet vara klart och den 25 april 2021 är det tänkt att Skara stifts biskop Åke Bonnier ska återöppna kyrkan, som renoverades utvändigt i större omfattning för tio år sedan. Då målades alla fönster och det fogades nytt mellan

tegelstenarna. Även ett nytt koppartak på det så kallade långskeppet anlades. Under åren 1983–84 målades kyrkan senast invändigt, då den också fick en ny färgsättning av bänkar och läktarpartiet.

RENOVERINGEN BERÄKNAS KOSTA cirka 4,8 miljoner kronor varav hälften finansieras av staten via en så kallad kyrkoantikvarisk ersättning. Medan arbetet pågår flyttas gudstjänsterna som skulle hållits i Trollhättans kyrka till Kyrkans Hus inne i stan. Självklart är du också välkommen till någon av pastoratets andra kyrkor; Skogshöjden, Lextorp och Götalunden.

START

SEPTEMBER

DELA DIN SORG MED ANDRA

Att förlora någon i sin närhet kan vända livet helt upp och ner. I kyrkans återkommande gruppträffar, riktade mot olika åldrar, ges du möjligheten att möta andra i samma situation. Och nyligen anordnades en Må-bradag på kyrkans gård Gräsviken vid Öresjö.

– All forskning kring sorgebearbetning visar att just möten med andra i samma situation är en av de saker som hjälper, påpekar sjukhusprästen Birgitta Edvinson, som håller i flera av kyrkans samtalsgrupper i Trollhättan tillsammans med ungdomsdiakonen Mia Zetterlund.

Båda är utbildade för att möta barn och unga vuxna som sörjer. De olika grupperna träffas återkommande en eller två gånger i månaden. Du är välkommen att höra av dig för mer information.

– Den du saknar kan ha gått bort nyligen eller för länge sedan, men det är aldrig för sent att ta tag i sorgen. Och alla är välkomna, oavsett kulturell eller religiös tillhörighet, påpekar Birgitta Edvinson.

Oftast har träffarna olika teman där samtalen exempelvis kan utgå från vem som har dött, vad som har blivit annorlunda, känslor och minnen och vad du som anhörig kan ta med dig in i framtiden.

Även för dig som är tonåring, "ung vuxen" eller kommit upp i åren erbjuds flera möjligheter till stöd när någon nära gått bort. Leva vidare-grupperna, som vänder sig just till dig som är äldre, har blivit en viktig mötesplats. Om du levat ett långt liv tillsammans med någon bär du förstås med dig många tankar, minnen och upplevelser. På grund av corona har Leva vidare-grupperna för äldre tillfälligt ersatts av enskilda samtal på telefon och du kan alltid kontakta kyrkan för att få prata med en diakon eller präst.

I september startar Gruppen för unga vuxna och Tonårsgruppen. Om du har en förälder eller annan vuxen i din närhet finns även en separat Föräldragrupp kopplad till Tonårsgruppen. Om du mist någon genom självmord finns en grupp även för dig. Den kan vara en viktig mötesplats i en oerhört jobbig situation.

Den 12 september anordnades dessutom en "Må-bradag" på Kyrkans gård Gräsviken. Då gavs möjligheten till återhämtning genom samtal, reflektion, promenader, juständning och olika skapande verksamheter.

TONÅRSGRUPP; 13–18 ÅR	
TID & PLATS	Start 15 september, 6 ggr under hösten. Varannan tisdag (kan variera), kl 17–19 Götalundens Kyrka
KONTAKT & ANMÄLAN	För anmälan och information, kontakta diakonen Mia Zetterlund, 0761-17 53 38 eller sjukhusprästen Birgitta Edvinson 0705-73 61 41.
UNGA VUXNA; 18–25 ÅR	
TID & PLATS	Start 1 september Första tisdagen varje månad, kl 17–19 Götalundens Kyrka
KONTAKT & ANMÄLAN	För anmälan och information, kontakta diakonen Mia Zetterlund, 0761-17 53 38 eller sjukhusprästen Birgitta Edvinson 0705-73 61 41.
FÖRÄLDRAGRUPP	
TID	Start 15 september, kopplad till Tonårsgruppen. Varannan tisdag (kan variera), kl 17–19 Götalundens Kyrka
KONTAKT & ANMÄLAN	För anmälan och information, kontakta diakonen Mia Zetterlund, 0761-17 53 38 eller sjukhusprästen Birgitta Edvinson 0705-73 61 41.
"NÅGON ATT TALA MED"	
TELEFONTID	Vardagar kl 10–12
KONTAKT	Ring 0520-47 29 00 om du mist någon och behöver prata direkt eller önskar kontakt med en präst eller diakon.
DU SOM MIST NÅGON GENOM SJÄLVMORD	
INFO	Vi träffas varannan vecka och gruppen öppnas upp för nya deltagare med jämna mellanrum.
KONTAKT & ANMÄLAN	För anmälan och information, ring sjukhuspastor Lars Johansson 010-435 65 63 .

Alla gruppträffar är avgiftsfria.

MÅN
TORS
FRE

MÖTESPLATS
MUSSLAN

VÄLKOMMEN TILL ÖPPNA FÖRSKOLAN

Kyrkans öppna förskola är en lång och stark tradition, som blivit en viktig mötesplats för många barn och föräldrar. Tillsvidare bedrivs all verksamhet utomhus.

Verksamheten vänder sig till barn 0–6 år, tillsammans med en vuxen. Lek, sång och pyssel varvas med fika och för dig som är föräldraledig är det ett bra tillfälle att träffa andra föräldrar, samtidigt som barnen träffar nya kompisar under några roliga timmar varje vecka.

ÖPPNA FÖRSKOLAN; 0–6 ÅR	
MÅNDAGAR	Götalundens kyrka, kl 10–12 Kyrkans gård, Strömlund 9.30–13 Lekplatsen vid Skofteby torg (Frälsegårdsgatan) kl 14–16.
TORS DAGAR	Skogshöjdens kyrka, kl 11–13 Barnvagspromenader
FREDAGAR	Lextorpskyrkan, kl 9.30–12 Kyrkans gård Strömlund, kl 10–12

ÖKAD TRYGGHET FÖR BARN OCH UNGA

Många rapporter vittnar om att coronapandemin skapat en otruggare situation för barn och ungdomar som lever i en familj där föräldrarna eller andra nära anhöriga lever med ett missbruk eller psykisk sjukdom. Musslan i Trollhättan är en sedan länge etablerad stödgruppsverksamhet som drivs av Svenska kyrkan i samarbete med Trollhättans stad.

Genom att lära sig mer om vad ett beroende eller psykisk sjukdom innebär, och samtidigt få stärkt självkänsla och självförtroende genom olika aktiviteter och samtal med andra i samma situation, skapar Musslan ett ökad trygghet.

Många barn skuldbelägger sig för sina föräldrars problem och beräkningar visar att omkring 450 000 barn och ungdomar lever med missbruk eller psykisk ohälsa i hemmet.

Varje Musslan-grupp träffas 2 tim/vecka vid sammanlagt omkring 15 tillfällen. **Vill du ha kontakt med Musslan? Ring 0703-90 86 88.**

31

SENASTE NYTT OM HÖSTENS AKTIVITETER

Corona-restriktionerna gör det fortsatt svårt att planera höstens alla evenemang. Vi följer utvecklingen och uppdaterar löpande all information kring Svenska kyrkans evenemang i Trollhättan på vår webbplats och i våra sociala kanaler.

Alla aktiviteter följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Under coronapandemin har kyrkan spelat en extra stor roll i många människors vardag. Genom att jobba på nya sätt har arbetet med att bland annat hjälpa människor i utsatthet tagit nya former.

EN DEL MOTIVERAR beslutet att inte vara med i Svenska kyrkan med att man inte tror på Gud. Självklart är det fullt förståeligt, men många glömmer då allt det omfattande samhällsarbete som görs varenda dag – utöver dop, konfirmation, bröllop, begravning eller söndagsgudstjänst, som de flesta av naturliga skäl förknippar kyrkan med. Det är det arbete som kanske syns mest. Men kyrkans vardag handlar minst lika mycket om att besöka gamla och sjuka och om att anordna öppen förskola för småbarn. Dessutom arrangeras allt från större konserter till träffar med sång och musik på äldreboenden. Corona har just nu vänt upp och ner på det mesta, men arbetet med att möta människor har då tagit nya former. Att hjälpa äldre och andra riskgrupper med matinköp och apoteksbesök är bara några exempel på insatser i den situation som nu råder. Välkommen att vara en del av vår verksamhet, du också.

DIN MEDLEMSAVGIFT BYGGER GEMENSKAP OCH HJÄLPER MÅNGA:

- Kyrkans öppna förskola
- Läger och mötesplatser för unga
- Hem- och sjukbesök
- Träffar för äldre och ensamma
- Jourhavande präst
- Sjukhuskyrkan
- Arbetslöshetsprojekt
- Körer, orkestrar och föreläsningar
- Underhåll av byggnader och kulturarv
- Stöd till människor på flykt
- Inkluderingsinsatser för nya svenskar
- Klimatarbete i Sverige och världen
- Internationellt arbete via Act Svenska kyrkan

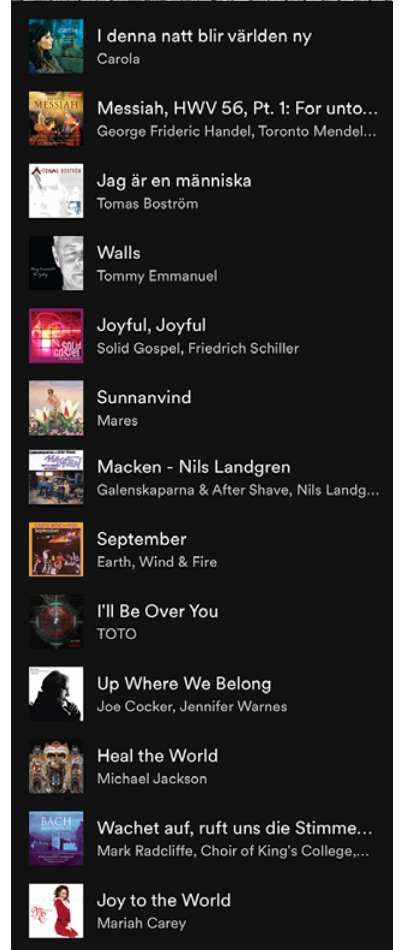

Välkommen att vara med! Du hittar inträdesblanketter i alla våra samlingslokaler. Du kan också ringa 0520-47 29 00 eller läsa mer på svenskakyrkan.se/trollhattan/valkommen-som-medlem
Använd gärna QR-koden så hamnar du direkt på sidan.

#PATOS

Lyssna in nya kyrkoherden Elisabet Ömans sköna mix.

Gå direkt till Spotifylistan via QR-koden.